

Expertise en Vormingscentrum Prenatale Psychologie
EVPP 'De Bakkerij'
Gaby Stroecken & Rien Verdult

'WINDOWS ON THE WOMB' your first nine months

Dr David Chamberlain (USA)

**Voordracht op zaterdag 12 september 2009
Abdij 'Mariënlof, Kerniel (Borgloon), België**

**Voordracht georganiseerd door EVPP 'De Bakkerij'
in samenwerking met osteopathiepraktijk Jan Berx**

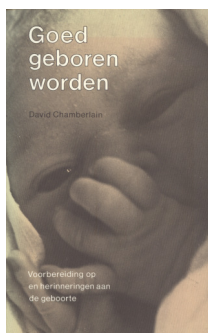
1). Oude ideeën over baby's.

Honderd jaar geleden was er weinig bekend over de ontwikkeling van de baby in de baarmoeder. Er waren slechts wat vage ideeën over de groei van de baby, die uitsluitend als een fysieke groei werd gezien die stapsgewijs plaats vond. De ontwikkeling van de foetus gebeurde gewoon en was automatisch. Voor dit beeld was eigenlijk geen wetenschappelijke basis. Dit oude paradigma heeft veel invloed gehad op onze ideeën over foetussen en baby's. Chamberlain noemt dit het 'brain matter' paradigma, waarvan het essentiële uitgangspunt is: hersenen zijn de voorwaarde voor cognitieve en emotionele ontwikkeling van de foetus en boreling. Bij conceptie is er 'niets' omdat er nog geen hersenvolume is en dus kan er ook geen psychisch leven zijn. Er is hersenvolume nodig voor zintuiglijke waarneming, voor cognitieve activiteiten zoals leren en geheugen, voor pijnbeleving, voor emotionele ontwikkeling, aldus deze oude opvatting. Op basis van dit oude paradigma (dit is een geheel van heersende opvattingen of overtuigingen, waarvoor niet altijd een wetenschappelijke basis is) deden we verkeerde dingen met baby's. Zo werden ze geopereerd zonder anesthesie omdat ze toch geen pijn konden ervaren; werden ze ritueel besneden zonder verdoving; werden persoonlijke ervaringen die baby's zich kunnen herinneren ontkend; bleven geboortepraktijken decennia lang tragische geschiedenissen; moest een baby veel huilen omdat dat goed is voor zijn longen, ectera.

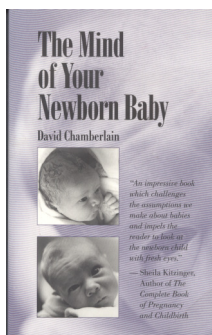
Freud's theorie over infantiele amnesie was zeer invloedrijk in zijn tijd en heeft deze invloed lang behouden. Zijn theorie was gebaseerd op de alledaagse observatie dat mensen zich weinig of niets kunnen herinneren van vóór hun tweede of derde levensjaar. Dit impliceerde ook dat als er trauma's zouden zijn opgetreden in deze periode van het leven, deze niet herinnerd konden worden en dus ook geen invloed konden hebben. De baby

komt immers als een blanco blad op de wereld, zoals ook de Franse filosoof Rousseau stelde. Het dogma van de infantiele amnesie werd later overgenomen in invloedrijke ontwikkelingspsychologische theorieën, zoals die van Piaget. Dit dogma blijkt een misconceptie te zijn, zoals door vele onderzoekers is aangetoond in de laatste decennia. Foetussen en borelingen hebben wel degelijk mogelijkheden tot leren en geheugen.

Het waren vooral psychotherapeuten die dit oude paradigma in vraag gesteld hebben. Rank ontdekte het geboorte trauma; Graber schreef over prenatale trauma's die hij ontdekte bij zijn cliënten. Steeds meer therapeuten (zoals ook Grof, of Janov) ontdekten prenatale trauma's of aan geboorte gerelateerde trauma's in hun volwassen cliënten. Chamberlain werkte zelf met hypnose en vergeleek bevindingen van de kinderen (onder hypnose) met die van de moeders (onder hypnose). Zo was hij een van de eersten die experimenteel onderzoek deed naar geboortehervormingen, en wat bleek: baby's herinneren zich hun geboorte (de titel van zijn eerste boek, dat in 13 talen verschenen is; in het Nederlands onder de titel: 'Goed geboren worden'). Deze herinneringen bleken een grote mate van overeenstemming te hebben en zeer gedetailleerd te zijn. Voorwaarde tot deelname aan het experiment was dat de moeders nooit met hun kinderen over hun geboorte hadden gesproken.

Zo ontwikkelde zich de laatste twee decennia **een nieuw paradigma** over foetussen en baby's. De cognitieve en emotionele capaciteiten van foetussen en baby's zijn veel groter dan altijd werd aangenomen. Zintuiglijke waarneming begint vroeger dan werd gedacht en dat ver vóór de geboorte. De baby leert zijn moeder en vader reeds kennen in de baarmoeder. Ook de ontwikkeling van ultra sound heeft de prenatale ontwikkeling beter in beeld gebracht, waardoor er nu veel meer bekend is over de ontwikkeling van de foetus. Er blijkt een grote mate van continuïteit te zijn tussen prenatale en postnatale ontwikkeling. Er is geen scheiding tussen moeder en kind; de placenta is geen barrière, geen scheidslijn die moeder en kind van elkaar gescheiden houdt. De baby ervaart zijn moeder, leert over haar emoties via haar biochemie. Het hormoon- en immuunsysteem maakt deel uit van het kennissysteem van de foetus en de baby. Chamberlain noemt dit nieuwe paradigma het 'mind' –paradigma. Eerst is er geest (of mind) en dan ontwikkelen zich hersenen (brain). De mogelijkheid van bijna-dood ervaringen toont aan dat mensen nog geestelijke activiteit kunnen vertonen, ook als hun hersenen klinisch dood zijn. Hersenen zijn dus niet een absoluut noodzakelijke voorwaarde tot geestelijke activiteit. Deze geest is moeilijk grijpbaar maar bestaat wel. Foetussen en baby's hebben geest lang voordat hun hersenen zich ontwikkeld hebben. Chamberlain concludeert dan ook: 'baby's have a mind'.

Conceptie.

De embryologische ontwikkeling is en blijft een mirakel. Dit proces is niet automatisch en niet te vergelijken met de productie van een auto. Ons lichaam wordt voor ons persoonlijk geconstrueerd. De genetica heeft zijn visie over de genetische ontwikkeling moeten herzien. Niet alleen bevatte het genoom niet de tienduizenden genen zoals aanvankelijk gedacht, maar ook bleek het proteïne aspect belangrijker dan het strikt genetische aspect. Ons lichaam wordt niet 'gefabriceerd' uit pure genetische informatie, maar uur per uur, week per week groeit ons lichaam uit een complexe interactie tussen genen, proteïnen en hun wisselwerking met de omgeving. De genetische expressie is slechts mogelijk door de juiste 'voeding' vanuit de omgeving. Daarbij gaat het niet alleen om louter biologische voedingsstoffen, maar ook om emotionele voedingsstoffen, welke reële substanties zijn in termen van biochemie. Een voorbeeld: het hart is geen pomp die embryologisch gefabriceerd wordt; het speelt een cruciale rol in de embryologische ontwikkeling, het stuurt mede deze ontwikkeling. Het hart is dus niet alleen een pomp, maar ook een deel van het zenuwstelsel, en een bron van wijsheid. Omdat de 'nurishment' vanuit de omgeving zo cruciaal is, stelt Chamberlain dat de ouders de architecten zijn van het lichaam en de geest van de foetus en van de baby. Wat zij hun kinderen bieden is van essentieel belang voor hun ontplooiing.

Beweging en emotie.

Beweging en emotie zijn, organisch gezien, één. Elke beweging is de expressie van een emotie. Dit impliceert ook dat elke geblokkeerde beweging de uitdrukking is van geblokkeerde emotie. Chamberlain onderscheidt drie soorten bewegingen van baby's:

1). Spontaan gedrag

Dit gedrag is een uitdrukking van natuurlijke behoeften, wensen en verlangens.

2). Reactief gedrag

Dit gedrag is een reactie op waarnemingen van de foetus. De foetus leest de psyche van zijn moeder en reageert daarop. De baby volgt wat er in zijn moeder leeft en reageert daarop. Luistert zij naar rock muziek, dan zal de foetus motorisch onrustig worden; luistert zij naar Brahms' wiegenlied, dan zal de foetus rustig worden. Als de moeder anesthesie krijgt bij de geboorte, dan raakt de foetus verward en verliest contact.

3). Interactief gedrag

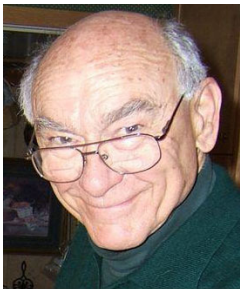
De foetus drukt zichzelf uit via zijn lichaam; zijn lichaam is een expressief instrument en alles aan de foetus is lichaamstaal. Foetussen en baby's vertonen sociaal gedrag. Bij tweelingen is duidelijk interactief gedrag aangetoond.

'Coming to your senses'.

Lange tijd is eraan getwijfeld of de zintuigen wel functioneren tijdens het prenatale leven. De tastzin werd louter reflexmatig beschouwd; horen was niet mogelijk want geluid wordt gedempt door het vruchtwater; zien was onmogelijk want de oogleden zijn prenataal gesloten; geur was onmogelijk door het ontbreken van lucht. Toen uiteindelijk werd ontdekt dat er wel zintuiglijke waarneming optrad in de baarmoeder bleef het scepticisme bestaan: er was geen sprake van gewaarwording, omdat de ongerijpte hersenen nog geen betekenis konden geven aan wat waargenomen werd. Ondertussen is het idee dat we slechts vijf zintuigen hebben ook achterhaald gebleken. Foetussen en baby's beschikken over twaalf zintuigen, welke hier kort worden vermeld:

- tastzin: ontvangen van aanrakingen en zoeken naar aanraking;
- temperatuur sensaties
- pijn gewaarwording (nociception)
- gehoor, vanaf 14 weken na conceptie
- evenwicht, balans, oriëntatie in ruimte (7 – 12 weken na conceptie)
- smaak
- geur
- 'mouthing' via de mond verkennen van contouren, hardheid en texture van voorwerpen
- zuigen en likken
- zien: beperkt in de baarmoeder, maar toch functioneel vanaf 14-16 weken na conceptie
- telepathie en helderziendheid: foetussen weten of ze gewenst zijn of niet
- transcendente waarneming geassocieerd met bijna-dood ervaringen zijn mogelijk

Als we de wetenschappelijke criteria voor intelligentie, zoals die zijn ontwikkeld door Binet en later door Gardner, toepassen op baby's dan voldoen zij aan de zeven voorgeschreven kwaliteiten voor intelligentie. Met recht, stelt Chamberlain, kunnen baby's intelligente wezens genoemd worden. De intelligente of competente foetus bestaat. Tot nu toe heeft hij weinig reactie gekregen op deze stelling vanuit traditioneel wetenschappelijke kringen, waarschijnlijk omdat ze niet goed raad weten met deze bewering.

David Chamberlain (°1928)

Geboorte.

De mentale toestand van de moeder is bepalend voor de kwaliteit van de geboorte, aldus David Chamberlain. De Hollywood-films en andere media geven een verkeerd beeld van geboorte. Geboorte zou gevaarlijk zijn; je moet er als vrouw bang voor zijn; het is heel pijnlijk en stresserend; het is een soort ziekte waarvoor je in het ziekenhuis moet zijn; een bevalling kan niet zonder dokters, want er kan veel gebeuren en de dokter zal je dan redden; vrouwen weten niet hoe ze moeten bevallen, daarom zijn dokters nodig; en er zijn zoveel risico's aan verbonden, dat bijna elke bevalling een noodsituatie is. Artsen creëren een sfeer van angst rond zwangerschap en geboorte; ze grijpen in bij het minste risico, omdat deze risico's beangstigend zijn voor artsen zelf. Hoe meer interventies, des te groter het aantal complicaties.

In de medische wereld wordt ontkend dat de baby heel wat capaciteiten heeft om, in samenwerking met zijn moeder, goed geboren te worden. Geboren worden is een teken van bewustzijn en gezondheid, niet van ziekte. Bevallingen zouden over moeder én kind moeten gaan, niet over de dokters.

De onderwaterbevallingen in Oostende zijn voor Chamberlain een goed voorbeeld van hoe, zonder te veel interventies van buitenaf en met respect voor het eigen tempo, de baby goed geboren kan worden. Ook de extatische bevallingen (Birth into being) zijn een goed voorbeeld van hoe een bevalling eruit zou kunnen zien. Chamberlain roept vrouwen op om zich bewust te worden van hun kracht en te vertrouwen op hun lichaam.

Ouderschap.

De bevindingen van de prenatale psychologie hebben ertoe geleid dat we ook een nieuw beeld moeten vormen van ouderschap. Bewust ouderschap begint namelijk niet ná de geboorte, maar vóór de conceptie. Voor de vader impliceert dit dat hij gezond sperma inbrengt bij de conceptie; roken en drinken verminderen de kwaliteit van zijn sperma, omdat alcohol en tabak neurotoxische stoffen zijn die de celdeling beïnvloeden. Hij heeft ook een aandeel in de sfeer rond conceptie. Conceptie vindt namelijk plaats in een omgeving en deze omgeving is niet alleen biologisch maar ook emotioneel gedefinieerd.

Zonder een goede voorbereiding op de conceptie kan er in dit delicate proces veel misgaan. 'Bonding' begint niet bij de geboorte maar bij de conceptie. Ouders zouden zich reeds verbonden moeten weten met het kind dat ze gaan verwekken; ze zouden met hart en ziel gericht moeten zijn op het toekomstige kind. Hoe vroeger deze bonding begint, des te sterker zal de band zijn.

Ook tijdens de zwangerschap kan deze band versterkt worden. Als de zwangerschap verloopt in een sfeer van veiligheid en geborgenheid, dan zal de baby mee-resoneren op deze sfeer en zich veilig en geborgen voelen. Is de sfeer vol stress, dan zal ook de baby gestresst geraken. Belangrijk voor ouders is om te weten dat wat we geloven over de mogelijkheden van de foetus en baby, ook bepalend gaat zijn voor hoe ze als ouders met hun kind zullen omgaan. Als ouders de prenatale psyche ontkennen zullen ze geen waarde hechten aan veiligheid en geborgenheid, wordt de prenatale relatie geblokkeerd en raakt de foetus in problemen. Als ouders daarentegen de prenatale psyche bevestigen, dan zal dit de ontwikkeling van de baby positief stimuleren. Intuïtie, empathie, de erkenning van zijn geest en intelligentie, dragen bij aan een gezonde ontwikkeling.

Alleen geciviliseerde kinderen kunnen een geciviliseerde samenleving maken. Dat wil zeggen, baby's die erkend worden als mens, met eigen gevoelens en behoeften, met een eigen wijsheid zullen zich geciviliseerd gedragen.

Psychotherapie.

David Chamberlain heeft als psycholoog-psychotherapeut gewerkt in zijn eigen praktijk. Hij werkte als hypnotherapeut en deed vooral kortdurende therapieën. Hij ontdekte in zijn cliënten geboortetrauma's en ging deze behandelen door cliënten terug te brengen naar hun geboorte. Het bleken geen fantasieën te zijn, maar verifieerbare en betrouwbare herinneringen. Baby's weten wat ze tijdens hun geboorte ervaren hebben, en zowel kinderen als de latere volwassenen kunnen zich deze ervaring nauwkeurig herinneren. Hoe verder cliënten terug gaan in de tijd, des te minder je kunt verklaren met de 'hersens'-psychologie. 'We run out of brain', als het gaat om prenatale herinneringen. Dergelijke vroege ervaringen zijn alleen te begrijpen vanuit de 'mind'-psychologie. We komen op deze wereld met een geest, zonder dat we hersenen hebben, en we zullen deze wereld ook weer als geest verlaten, zonder hersenen. Manifestaties van deze geest vinden we terug in de bijna-dood ervaringen, maar volgens Stevenson is ook past-life recall mogelijk: herinneringen aan een vorig leven zouden verifieerbaar en betrouwbaar zijn.

Zo is het 'vanishing twin syndrome' een reële traumatische ervaring. Het prenatale verlies van een tweelinghelft treedt vaak op in het eerste trimester en kan diepe sporen van verlies nalaten. Bij de geboorte kunnen biologische sporen van de verloren tweeling niet meer teruggevonden worden, maar in de geest van de overlevende tweelinghelft des te meer. Het kan zijn of haar gedrag sturen, vanuit de angst voor verlies. De overlevende tweelinghelft kan een bijna-dood ervaring gehad hebben, omdat hij of zij bijna zelf niet overleefde.

Afronding.

We treden in een tijdperk van nieuw weten over ons vroege leven ,over de geest die we allemaal bezitten. We hebben een doel in ons leven en dat doel kunnen we maar vinden en begrijpen als we ons openstellen voor onze ziel. We kunnen ons ons vroege leven 'herinneren': onze conceptie, ons prenataal leven, onze geboorte en onze babytijd. Dit groeiende bewustzijn maakt meer menselijkheid mogelijk. We staan op een keerpunt in onze cultuur, namelijk van een oud naar een nieuw paradigma over baby's. In het oude paradigma werd de ontwikkeling van baby's los gezien van hun prenatale ontwikkeling en van hun geboorte. De continuïteit tussen prenatale en postnatale ontwikkeling wordt erin ontkend. In het nieuwe paradigma, dat zich aan het vormen is, bestaat meer aandacht voor het bewustzijn van de baby en voor zijn holistische ontwikkeling, en dat van vóór de conceptie tot aan de geboorte.

Opmerking

Dit seminarie was gebaseerd op het nieuwe boek van David Chamberlain dat in 2010 zal verschijnen.

Dr David Chamberlain .

Hij is psycholoog en psychotherapeut en woont in Californië. Hij kan met recht een pionier van de prenatale psychologie genoemd worden. Vanaf het begin van de zeventiger jaren werkte hij in zijn praktijk met geboorte-ervaringen. Hij is, samen met Thomas Verny en Barbara Findeisen oprichter van de Amerikaanse vereniging voor prenatale en perinatale psychologie en gezondheid (APPPAH; www.birthpsychology.com). Sinds 1983 is hij lid van het bestuur. Zijn boek '**Goed geboren worden**' (Ankh Hermes, Deventer) werd een internationale bestseller, vertaald in 13 talen. Hij herwerkte dit boek in 1998 en het kwam uit onder de titel 'The mind of your newborn baby' (North Atlantic Books). David Chamberlain is een veelgevraagd spreker over de hele wereld. Tijdens deze tour houdt hij halt in Engeland, Zwitserland, Duitsland en België. Ondanks zijn gevorderde leeftijd (begin 80) was hij nog steeds een gedreven en geëngageerd spreker.